

Koronakommisjonen

Kommisjonen er oppnevnt i statsråd 24. april 2020

Norveç makamlarının korona pandemisi yönetimi

Komisyon Başkanı Stener Kvinnsland

Oslo, 14 Nisan 2021

Süregelen bir krizin değerlendirilmesi

- Eşi benzeri olmayan bir kriz
- Kriz herkesi etkilemiştir, ama farklı derecede
- Çocuklar ve gençler için büyük bir yük teşkil ediyor ve işsizlik oranında şiddetli bir artış var
- Halen pandeminin uzun vadeli sonuçları konusunda bir fikrimiz yok

NOU 2021: 6

Norveç makamlarının korona pandemisi yönetimi

- Kapsamlı bir rapor
- İnceleme ve değerlendirme
- Bulgular, değerlendirmeler, dersler ve tavsiyeler
- Komisyon toplu bir şekilde raporun tamamının arkasında duruyor
- 17 ana mesaj - raporun 2.2 bölümünde bulunuyor

Çalışmamız

- 24 Nisan 2020'de kurulan bağımsız bir komisyon
- Çok geniş çaplı bir görev:
 - Kriz yönetimini derinlemesine ve toplu bir şekilde değerlendirmek
 - Yönetimi tüm yönleriyle değerlendirmek
- Çalışmanın sınırlandırılması
- Çalışma şekli:
 - Çoğu dijital ortamda gerçekleştirilen komisyon toplantıları
 - belgelerin incelenmesi, görüş alımı, görüşmeler, harici görevlendirmeler

Kriz yönetimi hakkında bazı bulgular

Ülke makamları pandemiye genel olarak başarılı bir şekilde yönetmiştir

- Politikacılar ve sağlık makamları hareket etme kabiliyetlerinin olduğunu gösterdiler. Bulaş rakamları Mart 2020'de birden arttığında, hızlı bir şekilde yön değiştirebildiler.
- Ölü oranı ve ekonomik çöküş diğer Avrupa ülkelerine nazaran daha az

Halkın katkısı olmadan bunu başarmak mümkün olamazdı

- Norveç toplumunun krizle baş edebilmesi için sağlam bir temeli vardı
- Sağlık kurumlarına herkes erişebiliyor
- Norveç'in toplum modeli bir avantaj oldu
- Vatandaşların birbirlerine ve ülke makamlarına güveni büyük

Ülkenin bulunduğu durumda, 12 Mart 2020 tarihinde kapsamlı enfeksiyon kontrol tedbirleri uygulamak doğrudur

- Bulaş rakamları dik bir yükselişteydi ve kaynağı belirsiz bulaş da mevcuttu
- Vatandaşların huzursuzluğu artıyordu ve ülke makamlarına olan güvenleri azalıyordu
- Daha fazla bilgiye sahip olunmasını beklemeden bir karar alınması doğrudur

Politikacılar 12 Mart'ta kapanma tedbiri uygulanması gerektiği konusunda ısrarlıydı

- Başbakanlık Ofisi kapsamlı bir tedbir paketinin önemini vurguluyordu
- Sağlık Bakanı kapsamlı bir tedbir paketinin önemini vurguluyordu
- Halk Sağlığı Enstitüsü'nün tutumu farklıydı- kapsamlı tedbirlere karşıydı
- Norveç Sağlık Müdürlüğü kapsamlı tedbirler istiyordu, ama hazırlıksızdı

Zaman baskısı gereğinden fazlaydı

- Ocak ayında Halk Sağlığı Enstitüsü, bulaşın Norveç'e ulaşacağını duyurmuştu
- Şubat ayında Sağlık Müdürlüğü'nün başkanı, kapsamlı tedbirler olasılığından bahsetmişti
- Buna rağmen, tedbirlerin toplum için ne tür sonuçlar doğurduğu konusunun değerlendirildiğini gösteren herhangi bir emare yoktu
- 12 Mart'tan önce diğer bakanlıklardan hiçbiri konuya dahil edilmedi
- 12 Mart kararı aslında Hükümet tarafından alınmalıydı

Yeniden açılma, kapanmadan daha iyi planlanmıştı, ama...

- Hükümetin başka ülkelerden «ithal» edilen bulaşı durdurmak için 2020 sonbaharında bir planı yoktu.
- Hükûmet, iş seyahati yapanlar için kurallar getirdi ama kurallara riayet edildiğini denetleyebilmek için iyi sistemleri yoktu
- Durumu kontrol etmekle sorumlu merciler, zaten iş yükü fazla olan belediyelerdi.
- İş Teftiş Kurumu sorumluluğu üstlenince, büyük eksikler tespit etti
- Hükûmetin daha katı sınır geçişi kontrollerine başladığı 2020 sonuna doğru, denetleme yapmak için herhangi bir altyapısı yoktu.

Rol belirsizliđi

- Sağlık ve Bakım Hizmetleri Bakanlığı, sağlık sektörünün eforlarını koordine etme görevini Sağlık Müdürlüğü'ne devretti, ama buna rağmen koordinasyonun büyük bir kısmını kendisi üstlendi.
- Halk Sağlığı Enstitüsü ve Sağlık Müdürlüğü birbirlerinin görev alanlarına girdiler
- Halk Sağlığı Enstitüsü, bilgi sağlayıcısı rolünden çıktı
- Sağlık Müdürlüğü'nün enfeksiyon kontrol önlemlerini yöneten makam olarak görevini yapabilmesi için gerekli koşullar sağlanmadı.
- Sağlık Bakanı ancak 11 Aralık 2020'de farklı kurumların rollerini açıklığa kavuşturdu
- Roller belirsiz olmasına rağmen, bu üç makam yine de iyi bir işbirliği yapabildiler.

Hükûmet, belediyelerin durumuna yeterince anlayış göstermedi

- Belediyelere pandemi sürecinde hazırlıklı olabileceklerinden çok daha büyük görevler verildi
- Bulaş seviyesini azaltmak ve uzun vadeli Test, İzolasyon, Enfeksiyon kontrolü ve Karantina (TIEK) uygulamaları hiç bir zaman planlara dahil edilmedi
- Hükûmetin basın toplantıları uzun bir süre, derhal uygulanması gereken tedbirler konusunda belediyelerin tek bilgi kaynağı idi
- Belediyelere Test, İzolasyon, Enfeksiyon kontrolü ve Karantina (TIEK) uygulayabilmeleri için yeterince destek verilmedi
- Hükûmet kişisel koruyucu ekipmanı paylaşımında hastanelere öncelik verdi
- Belediyelerin ihtiyacını karşılayacak arenalar oluşturulması uzun zaman aldı

Hazırlık seviyesi ve seferberlik kabiliyeti hakkında bazı bulgular

Bilgili, ama hazırlıksız

Hükûmet, en olası ulusal krizin bir pandemi olduğunun ve bunun en olumsuz sonuçlara yol açabileceğinin farkındaydı.

Hükûmetin buna rağmen Covid-19 pandemisi ortaya çıktığında hazırlıksız olması, ciddi bir ihmaldi.

Kapsamlı enfeksiyon kontrol tedbirleri için herhangi bir altyapı yoktu

- Toplumun büyük bir kısmının kapanması Enfeksiyon Kontrol Kanunu uyarınca mümkündü
- Buna rağmen Hükûmet bu tür tedbirlerden yararlanmaya hazır değildi. Biz, bu tür tedbirlerin dahil olduğu
- hiçbir senaryo,
- hiçbir plan,
- hiçbir tatbikat bulamadık

Hükûmet, pandeminin toplum için doğurabileceği sonuçlar konusunda hiçbir toplu değerlendirme yapmamıştı

- Farklı sektörler, kriz yönetimi amaçlı risk değerlendirmeleri ve planlar yaptılar
- Hükûmet, farklı sektörlerdeki sonuçların kendi aralarındaki etkileşimini değerlendirmede
- Farklı sektörler, hastalık nedeniyle yüzde 25 ila yüzde 40 oranında devamsızlık olabileceğini temel aldı
- Görüldüğü kadarıyla hiç kimse ülkenin böyle bir durumda ne tür bir krizde bulunabileceği konusunu düşünmemişti
- Kapanma tedbiri söz konusu olmasa bile, toplumun neredeyse tamamını kapsayan bir durgunluk söz konusu olabilirdi. Böyle bir olasılığın ele alındığı hiçbir plana veya senaryoya rastlamadık.

Kişisel koruyucu ekipmanlarında kritik derecede eksiklik oluştu

Hükûmet, bir pandemi durumunda kişisel koruyucu ekipmanı temin etmenin büyük olasılıkla zorlaşabileceğinin farkındaydı.

- Buna rağmen depolar boştu

Kendi uyarılarını gözardı ettiler

- Hem 2003'teki Sars epidemisi hem de 2015'teki Ebola salgını sonrasında yapılan değerlendirmelerde, küresel çapta kişisel koruyucu ekipmanı eksikliği olabileceği vurgulanmıştı.
- Buna rağmen, hükümetin bu konudaki tek planı, malzemeleri küresel piyasadan normal bir şekilde satın almaktı.
- Ülke makamları, alışlagelmişin dışında yöntemler kullanarak yine de ekipman satın alabildi
- Çin'deki salgın dünyanın geri kalan kısmındaki salgınla eşzamanlı olsaydı, durum ciddi derecede kritik olacaktı.

- **Bir sonraki kriz çok farklı olabilir**
- **Bu krizden aldığımız dersler otomatikman bir sonraki kriz için geçerli değildir**
- **Pandemi henüz sona ermemiştir**
- **Birçok konu, pandemi sona ermeden değerlendirilemiyor**

